Czas na biogospodarkę!

20 cze 2013 16:02 Autor: mmarkiewicz

Dyskusja o biogospodarce była kolejną z cyklu konsultacji społecznych poświęconego regionalnym specjalizacjom Pomorza Zachodniego. Pakiet 5 regionalnych specjalizacji obejmuje: biogospodarkę, działalność morską i logistykę, sektor metalowy i maszynowy, usługi oparte na wiedzy i turystykę.

Uczestnicy konferencji pn. „Nie można być mistrzem we wszystkich dyscyplinach. Czas na biogospodarkę” spotkali się dziś, 20 czerwca, sali Anny Jagiellonki na Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie. Gośćmi specjalnymi obrad byli: prof.**Eugeniusz Chyłek**, radca ministra rozwoju wsi i rolnictwa, naczelnik Departamentu Doradztwa, Oświaty Rolniczej i Nauki w resorcie, oraz radca ministra nauki i szkolnictwa wyższego **Monika Rzepecka**. Województwo Zachodniopomorskie reprezentował członek Zarządu Województwa **Jarosław Rzepa**. W spotkaniu licznie uczestniczyli przedstawiciele uczelni oraz przedsiębiorcy.

Konsultacyjne spotkanie w Sali Anny Jagiellonki otworzył członek Zarządu Województwa **Jarosław Rzepa**.

- „Nie można być mistrzem we wszystkich dyscyplinach. Czas na biogospodarkę” – to hasło dzisiejszego spotkania wramach konsultacji społecznych dotyczących przygotowania do przyszłej unijnej perspektywy finansowej – powiedział **Jarosław Rzepa** otwierając konferencję. *- Do 2020 roku każde euro zainwestowane w biogospodarkę zwróci się dziesięciokrotnie. To najlepsze uzasadnienie dla wyboru tej dziedziny, jako jednej z regionalnych i inteligentnych specjalizacji Pomorza Zachodniego, która wprzyszłości ma nam zapewnić rozwój i konkurencyjność na światowych rynkach.*

Wykładem p. „Rola biogospodarki w kształtowaniu Inteligentnych Specjalizacji” rozpoczął marszałek**Rzepa** część merytoryczną konferencji.

- Słowo „biogospodarka” od dłuższego czasu funkcjonuje w Unii Europejskiej, do nas coraz śmielej wkracza do różnych dyskusji. Jest to pojęcie bardzo pojemne, bo mieści się w nim m.in. rolnictwo, gospodarka morska, przemysł chemiczny, zasoby biologiczne, szerokie zastosowanie odpadów do produkcji żywności, paszy i energii – to bardzo szeroki obszar - mówił **Jarosław Rzepa**. *– Szacuje się, że w Unii Europejskiej 22 mln osób jest zatrudnionych w biogospodarce. Komisja Europejska stawia na zróżnicowane korzystanie z zasobów naturalnych, inwestycje w badania, innowacje, rozwój rynków i konkurencyjności oraz lepszą koordynację działań w zakresie biogospodarki. Pomorze Zachodnie pierwszorzędnie odpowiada na te oczekiwania.*

Przemawia za tym specyfika regionu, w którym użytki rolne stanowią blisko 49% powierzchni, a roczna wartość produkcji rolnej wynosi 3,1 mld zł. Pomorze Zachodnie jest liderem pod względem rolnictwa ekologicznego. Potencjałem wartym zastanowienia jest runo leśne. Mało kto wie, że to także rodzaj naturalnego bogactwa. W województwie zachodniopomorskim zbiera się 2 tys. ton runa leśnego rocznie! – *To są wszystko nasze wielkie potencjały, które musimy wykorzystać* – przekonywał **Jarosław Rzepa**. – *Kolejnym atutem są lasy i bardzo dobrze rozwinięty przemysł drzewny. Bardzo dobrze oceniam próbę stworzenia silnego klastra meblowego w naszym regionie. Jesteśmy liderem w zakresie produkcji rybnej, mamy silne porty i modernizującą się flotę. Trzeba teraz skupić się na rozbudowie bazy surowcowej dla potrzeb przetwórstwa.*

Do słabości zaliczył spadek produkcji zwierzęcej oraz stosunkowo słabo – w porównaniu do produkcji surowców – rozwinięte przetwórstwo. – *To są wyzwania na przyszłość. Nasze województwo posiada ogromny potencjał, mamy na czym opierać prognozy. W nowej perspektywie będziemy oczekiwać od przedsiębiorców zgłaszania zapotrzebowania, które następnie będzie realizować nauka. Czy wykorzystamy ten czas, ostatnią perspektywę, wktórej otrzymamy tak duże pieniądze – zależy od nas. Czas na biogospodarkę!* – zakończył wystąpienie **Jarosław Rzepa.**

- Wstrzeliliście widealny i najwłaściwszy moment. Biogospodarka jest wiodącym tematem wUnii Europejskiej– powiedziała radca **Monika Rzepecka**. *- Ramowy Program Badań i Innowacji na lata 2014 – 2020 zakłada promowanie głębszej współpracy z przemysłem w zakresie biogospodarki. Promotorem tej koncepcji są Niemcy, pomyślałam nawet, że województwo zachodniopomorskie z racji bliskości granicy postawiło na taką specjalizację. To niewiarygodnie szerokie pojęcie, wktórym mieści się żywność, pasze, bioprodukty i bioenergia.*

Głównym celem, jaki stawia sobie Europa w kontekście biogospodarki, jest ograniczenie uzależnienia od paliw kopalnych oraz ograniczenie zmian klimatu, a także rozwój przemysłu opartego na biosurowcach. Pojawiło się nawet nowe, związane z tym pojęcie – „reindustrailizacja”. Powołany został do życia Panel ds. biogospodarki, który będzie pomagać Komisji Europejskiej w wyznaczaniu nowych kierunków. W jego skład wchodzą również przedstawiciele Polski – naukowcy z Politechniki Wrocławskiej i Politechniki Łódzkiej. Powstało także Obserwatorium ds. biogospodarki. – *Widzimy zatem, że do tej koncepcji wUE podchodzi się bardzo poważnie. Komunikat Komisji Europejskiej ds. biogospodarki mówi o inwestowaniu w badania, innowacje i umiejętności, wzmocnieniu interakcji między politykami oraz zaangażowanie stron, a także wzmocnieniu rynków i konkurencyjności sektorówbiogospodarki* – poinformowała **Monika Rzepecka**.

Przypomnijmy, wśród regionalnych specjalizacji Pomorza Zachodniego, obok biogospodarki, znalazł się także przemysł metalowy i maszynowy, gospodarka morska i logistyka, turystyka oraz przemysły przyszłości. Dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego**Marek Orszewski** wyjaśnił, w jaki sposób są budowane regionalne i inteligentne specjalizacje. *- Regionalne specjalizacje wyznaczone są w pierwszej kolejności, na ich podstawie przechodzimy do inteligentnych specjalizacji, pokazujących wyjątkowe cechy danego regionu. Muszą one zawierać komponent B+R (badania i rozwój), czyli wykorzystanie wprodukcji tego, co zostało stworzone na uczelniach. Tą indywidualną, regionalną specjalizacją jest biogospodarka. Obecnie prowadzimy rozmowy ze światem nauki, aby zmapować regionalne specjalizacje na inteligentne* – mówił **Marek Orszewski**. *– Chcemy, aby środki w przyszłej perspektywie były szyte na miarę, a nie kierowane do wszystkich.*

Uczestnicy konferencji poznali wstępne założenia Ramowego Programu Badań i Innowacji na lata 2014 – 2020 „Horyzont 2020. Powinien ruszyć od stycznia 2014 roku. Nowością jest połączenie dotychczasowych programów dotyczących nauki i szkolnictwa wyższego. Program przewiduje 3 priorytety – wspieranie doskonałości naukowej, tworzenie przywództwa przemysłowego i poprawę konkurencyjności oraz sprostanie wyzwaniom społecznym. I właśnie trzeci priorytet odnosi się do biogospodarki i do problemów o charakterze międzynarodowym, wymagających współpracy różnych dyscyplin naukowych i różnych sektorów.

Monika Rzepecka zwróciła uwagę na partnerstwo publiczno-prywatne jako model przewidywany przez Komisję Europejską do realizacji przedsięwzięć z zakresu biogospodarki. – *Zaproponowano całkowicie inny model od tego, który obowiązuje w Polsce. W ujęciu KE to nic innego jak bliska współpraca nauki z przemysłem i polegać ma m.in. na wdrożeniu strategicznej agendy badawczej i innowacyjnej. Mam nadzieję, że Zachodniopomorskie Centrum Biogospodarki będzie chciało w tym programie uczestniczyć* – stwierdziła.

O głównych założeniach i celach, jakie stawia przed sobą Zachodniopomorskie Centrum Biogospodarki, powiedział prof.**Artur Bartkowiak**. List intencyjny w sprawie powołania do życia Centrum podpisany został pomiędzy Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym, Uniwersytetem Szczecińskim, Pomorskim Uniwersytetem Medycznym a Politechniką Koszalińską 1 marca br., a już od tego czasu odbyło się 12 spotkań ze 150. naukowcami. Współpraca z Urzędem Marszałkowskim ma zapewnić sprawne komunikowanie się z przedsiębiorcami. *- Powstała masa krytyczna jeśli chodzi o pomysły w zakresie biogospodarki rozumianej jako zrównoważona produkcja i wykorzystanie biomasy w celu uzyskania żywności, produktów i energii. Mamy tu na myśli wszystkie gałęzie przemysłu korzystające z surowców bioodnawialnych, jak energetykę, budownictwo, rybołówstwo, chemię, przemysł meblarski i drzewny* – powiedział pan profesor. *- Nas zwłaszcza interesują nowe materiały i gałęzie, jak przemysł biochemiczny, tworzywa oparte na surowcach odnawialnych, paliwa. To jest rozwijający się sektor wUE, mam nadzieję, że wregionie też tak będzie.*

Prof. **Artur Bartkowiak** podkreślał rangę współpracy międzynarodowej. W ramach Centrum nawiązano już współpracę z Meklemburgią-Pomorzem Przednim (kontakt z Uniwersytetem w Greifswaldzie i Rostocku) i Regionem Skania (Uniwersytet w Lund).

W drugim bloku tematycznym konferencji, poświęconym praktycznemu wymiarowi współpracy Zachodniopomorskiego Centrum Biogospodarki z podmiotami gospodarczymi, głos zabierali przedstawiciele zachodniopomorskich uczelni wyższych, dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego w Szczecinie**Dominik Rozkrut** oraz dyrektor Wydziału Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Urzędu Marszałkowskiego**Marcin Szmyt**. Uczestnikom spotkania zaprezentowano 6 projektów naukowo-badawczych zidentyfikowanych w ramach Centrum.

Jako pierwszy w tej części spotkania głos zabrał dyrektor**Szmyt**. Naświetlił nowe uwarunkowania, jakie stawia perspektywa finansowa 2014-2020. Wyjaśnił, jakie wstępnie instrumenty będą dostępne w zakresie finansowania prac badawczo-rozwojowych i innowacji oraz wsparcia dla firm z poziomu krajowego i regionalnego w zbliżającym się okresie programowania. *- Nowy Regionalny Program Operacyjny będzie najlepiej dopasowanym narzędziem finansowania między regionem a krajem. Zakładamy, że ok. 290 mln euro chcielibyśmy przeznaczyć na wsparcie sektora gospodarki i innowacji* – mówił **Marcin Szmyt**.

Dominik Rozkrut nakreślił natomiast perspektywy rozwoju biotechnologii w Polsce w oparciu o analizy statystyczne. Podkreślił, jak ważne znaczenie w dziedzinie biotechnologii odgrywa działalność badawczo-rozwojowa. Zwrócił uwagę na potrzebę ścisłej koncentracji na działalności B+R. *- Regionalna specjalizacja musi być skoncentrowana na działalności badawczo-rozwojowej we współpracy sektora rządowego szkolnictwa wyższego z biznesem, inaczej stracimy szansę na pozyskanie środków To wszystko musi opierać się na istniejących zasadach dla nauki i techniki* - akcentował.

Po wystąpieniu dyrektora Urzędu Statystycznego głos zabrał reprezentant Regionalnego Centrum Innowacji i Transferu Technologii, specjalista ds. programów badawczych UE, dr **Ewa Witoń-Morgiewicz**, która omówiła mechanizmy finansowania projektów naukowo-badawczych o charakterze wdrożeniowym. Zaprezentowała możliwości dofinansowania pomysłów badawczych i działań w ramach Zachodniopomorskiego Centrum Biogospodarki. Podczas prezentacji przedstawione zostały dobre praktyki stosowane w projektach badawczo-rozwojowych dla zapewnienia stabilnego rozwoju finansowego, a także wskazane błędne działania zespołów projektowych/badawczych przy pozyskiwaniu źródeł finansowania.

O głównych założeniach, celach, intensywności prac nad projektami naukowo-badawczymi wpisującymi się w profil działalności Zachodniopomorskiego Centrum Biogospodarki opowiedziała dyrektor Regionalnego Centrum Innowacji i Transferu Technologii **Joanna Niemcewicz**. Podkreśliła ważną rolę Centrum Biogospodarki w integracji uczelni regionu zachodniopomorskiego.

Równie ciekawe były wystąpienia przedstawicieli zachodniopomorskich uczelni dotyczące prezentacji konkretnych projektów naukowo-badawczych. Swoje referaty wygłosili: prof. dr hab. inż. **Mirosława El Fray** z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (referat dotyczył biomateriałów dla technik małoinwazyjnych w ortopedii, chirurgii i neurochirurgii), mgr inż. **Anna Kisiel** z Uniwersytetu Szczecińskiego (prezentacja dotycząła wykorzystania biopreparatów w rolnictwie ekologicznym), dr hab. inż. **Zbigniew Suszyński**, prof. nadzw. Politechniki Koszalińskiej (projekt dotyczący metod prognozowania zagrożenia pożarowego lasów i monitoringu zagrożeń dla środowiska naturalnego), prof. dr hab. **Jerzy Samochowiec** z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego (omawiał założenia Centrum Geriatrii, Medycyny Regeneracyjnej i Profilaktycznej), prof. dr hab. inż. **Krzysztof Formicki** z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (prezentacja dotycząła wspomagania rozrodu cennych gospodarczo i zagrożonych gatunków ryb w oparciu o metody renaturalizacji środowiska), a także prof. dr hab. inż. **Kazimierz Lachowicz** z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (referat dotyczył wykorzystania lokalnych zasobów surowcowych w produkcji żywności o zwiększonej wartości prozdrowotnej).

Na zakończenie konferencji przeprowadzona została dyskusja z udziałem prelegentów i publiczności. Dyskusję rozpoczął członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego **Jarosław Rzepa** dzieląc się z uczestnikami konferencji swoimi spostrzeżeniami. – *Przedstawione propozycje projektówdotykają wwielu obszarach tych problemów które stoją przed nami do praktycznego rozwiązywania. Chciałbym zachęcić do rozwiązania wyzwania, które stoi przed nami – połączenia bardzo dobrej bazy surowcowej ze słabiej rozwiniętą bazą przetwórczą. Musimy znaleźć odpowiedź na pytanie, jak nauczyć nasz przemysł przetwórczy zmiany gatunku, a także jak hodować gatunki woparciu o nasze zasoby wodne* – wskazywał **Jarosław Rzepa**. Zwrócił uwagę, iż w regionie niepokój wzbudzają skutki wieloletnich monokultur w uprawach roślinnych. *- Musimy takie prace badawcze podjąć, aby minimalizować skutki występowania monokultur, gdyż jest to obecnie istotne zagrożenie dla regionu zachodniopomorskiego* – mówił marszałek **Rzepa**.

Wśród opinii, które padały z sali, przeważała jedna myśl: aby pomyślnie poprowadzić rozpoczęty już proces integracyjny biogospodarki w Zachodniopomorskiem, należy opracować efektywne sposoby dotarcia do partnerów gospodarczych, w szczególności do lokalnych przedsiębiorstw, żeby ich aktywizację nakierować na współpracę ze sferą B+R, czego skutkiem będzie zwiększenie nakładów na badania i rozwój w regionie. *- Region zachodniopomorski jest bardzo bogaty i ma szansę wykorzystania wyjątkowych specjalizacji własnych. Zachęcałbym do poszukiwania rozwiązań ponadregionalnych, które również będą wspierały sam region województwa zachodniopomorskiego. Gratulując inicjatywy utworzenia Zachodniopomorskiego Centrum Biogospodarki oraz interdyscyplinarnego podejścia do realizowanych projektów badawczych, jestem przekonany, że biogospodarka będzie sukcesem województwa* – podsumował dyskusję prof. **Eugeniusz Chyłek**.

Czwartkowa konferencja, poza zaprezentowaniem głównych założeń w zakresie specjalizacji biogospodarka, była również prezentacją oferty sektora B+R dla gospodarki w tym zakresie, a także formą partycypacji partnerów społeczno-gospodarczych w procesie toczących się konsultacji społecznych, dlatego w sali Anny Jagiellonki pojawili się zarówno przedstawiciele jednostek samorządów terytorialnych, wyższych uczelni, instytucji otoczenia biznesu, klastrów, jak i przedsiębiorcy.

Dodajmy, że zachodniopomorskie specjalizacje to rezultat prac nad dokumentami strategicznymi przygotowującymi województwo do nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. W wyniku dokonanej analizy potencjałów gospodarczych w odniesieniu do zasobów naturalnych regionu, zidentyfikowano specjalizacje, które można określić mianem inteligentnych, ponieważ angażują zarówno jednostki naukowo-badawcze, jak i przedsiębiorców, a także prognozują rozwój gospodarczy województwa w najbliższych latach.

Uzupełnijmy na koniec, że konferencję współorganizowały Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów oraz Wydział Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, w ścisłej współpracy z Zachodniopomorskim Centrum Biogospodarki.

Załączniki na stronie:

http://www.coi.wzp.pl/coi/p-r-m-a-19735/aktualnosci.htm [1]

Galeria

[2]

[3]

[4]

[5]

[6]

[7]

[8]

https://www.archiwum-wsp.pl/biuro-prasowe/aktualnosci-archiwum/czas-na-biogospodarke?mobile_switch=standard